

დროშა

გამოდის ყოველ-ღამე ორშაბათს ბარდა.

ფასი განცხადებისა: სურვილის შემთხვევაში განცხადება მიიღება ქართულს, რუსულს და სხვა ენებზე.
თუ საჭიროება მოითხოვს, რედაქცია გაასწორებს და შეამოწმებს დასაბეჭდად გამოგზავნილ წერილებს დაუბეჭდველ წერილებს რედაქცია ვერ დაუბრუნებს ავტორს.
„Объявления изъ Россіи, Царства Польскаго и за границы принимаются только въ цент. конторѣ объявл. Л. Метцль., Москва, Петровка, № 6.“
ცალკე ნომერი «დროშისა» ღირს 5 კაპეიკი.

„დროშის“ რედაქცია — სასახლის ქუჩაზე, დ. სა-
რაჯოვის სახლში.
ხელის მოწერა მიიღება თბილისში, რედაქციაშივე;
ქუთაისში, ჭილაძეების წიგნის მაღაზიაში. გარეშე
მცხოვრებთათვის ადრესი: Въ Тифлисѣ, въ Редак-
цію „Дроша“.
ფასი: წლით 9 მ., 11 თვით 8 მ., 50 კ.; 10 თვით—
8 მ.; 9 თვით—7 მ. 50 კ.; 8 თვით—7 მ.; 7 თვით—
6 მ., 6 თვით—5 მ.; 5 თვით—4 მ., 50 კ.; 4 თვით—4
მ.; 3 თვ.—3 მ.; 2 თვ.—2 მ.; 1 თ.—1 მ.

დღესასწაულის გამო ხვალ ხუთ- შაბათს გახვთი არ გამოვა.

პარტიული თეატრი

დღეს, ნოემბრის 14-ს.

ქართული დრამატული დასისაგან წარმოდგენილი იქნება:

პირველად

პრეტსკა მ. მ. საფაროვი აბაში-
ძის მონაწილეობით

I

შვარცვარი ათაბაგი

ღრამა 5 მოქმედებად, ობზ. 3.
პრისტაივისა.

II

გნელ ოთახში

მოღვეილი 1 მოქმედებად, ვადმო-
კეთებული 2. ჩიქოვანისაგან.

ბილეთის ფასი ჩვეულებრივი.
დასაწყისი 8 საათზედ.

ჩვენის თეატრის მდგომარეობის გამო.

თბილისი, ნოემბრის 14 ს.

ჩვენ არ ვიცით სხვა ისეთი სამხი-
არული, სასიამოვნო და თან გონივ-
რული და ჭკუისა და გონების შთამ-
გონებელი დაწესებულება, როგორც
თეატრია. მრთი განათლებული ერი
არ არის ქვეყანაზედ, რომ საკუთარი
თეატრი არა ჰქონდეს, ისეთი ევრო-
პიული ხალხი არ არის, რომელსაც
თეატრში სიარული მოთხოვნილება

არა ჰქონდეს გადაქცეული. შეგლო ამ
გვარ ქვეყანაში თეატრს ათასობით
მოეძებნება არა თუ მოყვარული, თა-
ყვანის-მცემელი, ათასობით მოეზოვე-
ბა თანა-მგრძობელნი და სულითა
და გულით მისთვის თავ-დადებულნი.
მდიდარი და ღარიბი, ჩინიანი და
უჩინო, ქალი და კაცი ამ გვარ ქვე-
ყნაში ზედ ელალებიან თეატრს, ავს-
ბენ სათეატრო დარბაზებს და ვაცხა-
რებული სჯიან, როგორც წარმოდ-
გენილს პიესაზე, დრამატულს ხელოვ-
ნებაზე, ისე მოთამაშებზე, აქტიო-
რებისა და აქტორების ხელოვნებაზე,
სცენზს მოთხოვნილებასა და საჭი-
როებაზე. შურნალ-გაზეთებიც განუ-
წყვეტლივ სრულის დარბაზისურის
კილოთი მოვეითხოვბენ ყველა წვრილ-
მან ამბავს პიესების ავტორებზე, მათ
ნაწარმოებთა შემოქმედობაზე, თვით
სცენაზე, სცენიკურს ხელოვნებაზე და
თითოეულს მოთამაშებზე.

ჩვენში რაღასა ვხედავთ? ჩვენში
ამ მხრივ სრული გულ-გრილობა სუ-
ფევს, ევროპიულ გონიერულს ჩვეუ-
ლებას ჩვენში თითქო ფეხი არც კი
შემოუდგამსო. 1840 წლებში დაარ-
სებული თეატრი, რომელსაც თავისი
რეპერტუარი აქვს, ორიგინალური და
ნათარგმნი, რომელსაც ჰყავს თავისი
დრამატურები, არა ერთი და რრი
ნიჭიერი მოთამაშე, დღესაც ჩვენის
გულ-გრილობით მკვიდრად ფეხზე არ
დამდგარა, დღესაც ერთი და ორი
კაცი ვერ მოუპოვებია ისეთი, რომე-
ლიც მხნედ, საქმის ცოდნით წარუ-
ძღვეს წინ, არავითარი საშუალება არ
დაზოგოს, თავის ჯიბე და ნივთიერი

«დროშის» ქელტონი, ნოემ. 14-ს

ელეონორა

(მოთხრობა)

I

შმაწილი და ცქრილა, ცოცხალი
და განახლებული, მშენიერი და კე-
ლუცი მღერონორა იყო ქალი მდიდარ-
ის მებატონის მახტანგ ხელთუბნე-
ლისა და იმ დროს ყმაწვილ კაცების-
თვის საოცნებო საგნად გამხდარიო.
ვისაც ან სახელი, ან გვარი შეიღობა,
ან შეძლება ნებას აძლევდა, ყველა
მღერონორას ხელს დაეძებდა, ყველას
სანატრელად ჰქონდა გამხდარი მასთან
შეუღლებდა და მისდა მოსაწონებლად
ათას გვარს შემთხვევას აძებნივდა.
მაგრამ მღერონორა, გაამაყებული თა-
ვის მშენიერებით და გაამაყრატენუ-
ლი მამის მდგომარეობით, რომელიც
თავის ქვეყანაში ყველაზედ უფროს
გვარად, ხალხის მმართველად და ყვე-
ლაზედ შეძლებულად ითვლებოდა —

ხარხარობდა თავის არშიყებზედ, მისა-
ზიდავად შესთამაშებდა, უმეტესად
უღვივებდა სიყვარულის ცეცხლს და
არც ერთს კი არ მარჩილდებოდა.
მშენიერის გარშემო ურჩიები ყმაწვი-
ლი კაცები, ძილსა და მოსვენებას
მოკლებულნი, ოხვრასა და სულის
კვერებაში იყვნენ, მაგრამ ტყუილად
დნებოდნენ, ტყუილად ცდილობდნენ-
მათ მხურვალე სიტყვებს, აღზენე-
ბულს საქციელს და ცეცხლის მურქვევს
თვალებს მღერონორას გული ვერ
მოვლბოთ და გარს შემოზღულული
ყინული ვერ გაელზოთ.

მღერონორა, ბუნებით არშიყი, რამ
წამს პატარა ლამაზ ყმაწვილ კაცს
დაინახავდა, მაშინვე თავბრუს დაშვე-
ვის ღიმლით გაუცივებდა, ხვერდის
მზავისის შავის თვალებით შექუქუ-
ნებდა, მუსიკის მზავისის ხმით შეე-
ხუმრებოდა და, როდესაც კაცი იგრძ-
ნობდა ნექტარის სიტკობებას, როდეს-
აც მთლად გაეხვეოდა რბილსა, სა-
სიამოვნოს და მტანჯველ-დამატკობ-
ბელს ბადეში, მაშინ, მაშინ დადევ-

ლონის-ძიებაც კი ანაცვალოს მის კე-
თილ-დღეობას.

შორონკოვის დროს თვით მთავ-
რობა ეშველებოდა თეატრს და მთავ-
რობის მომხრეობა ხომ იცით რა დი-
დი ძალაა და სიმტკიცე რომელიმე
დაწესებულებისათვის. მართულს თე-
ატრს მაშინ მთავრობამ უბოგნა მო-
თაყვანე და დიდი მოსიყვარულე თე-
ატრისა, განათლებული და მკოდნე
კაცი თ. მ. პრისტაივი. ეს პრისტაივი
შეიქნა თეატრის ნამდვილი დამბადე-
ბელი და ნაზი გამდელი. იგივე იყო
რეპერტუარის შემდგენელი და პირვე-
ლი გამწვრთნელი მოთამაშეთა. მას
შემდეგ შეჩერდა საქმე. მხოლოდ
1879 წელს კვლავ გამოფხილდა სა-
ზოგადოების გონება და თეატრმა ისევ
აიღვა ფეხი. სამწუხაროდ, ეს ფეხის
აღმა მკვიდრ სიარულად ვერ გადა-
იქცა ნივთიერის ხელ-მოკლებობის გა-
მო. მთავრობამ ამ დროს ჩვენს თეატრს
შემწვობა ვერ აღმოუჩინა, ქალაქმაც
ყური არ ათხოვა, და შემდგარი ამ საგ-
ნისათვის დრამატული საზოგადოებაც
ვერ შეიქმნა თეატრის საჭიროების
დამაკმაყოფილებელი. მრთად ერთი კა-
ცი, რომელმაც მაშინ გამოიღო თავი
თეატრისათვის და უსასყიდლოდ, მხნედ
და საქმის ცოდნით ემსახურებოდა
თეატრს, მალე მოშორდა მას. იძის
ადგილი აღარავინ არ დაიჭირა. თეატ-
რისთვის კანტი-კუნტად შემოწირული
ფული თუ ბანკისაგან, თუ წვერთა-
გან და თითო-ორ-ოლა მდიდარ თეატ-
რის მოყვარულთაგან მალე დაილია
და სათეატრო დასი დარჩა ღეთის
ანაბარად. ამ დასისა და მამასადამე

ბოდა ქალის სასიამოვნო წუთები და
ალტაცებით უყურებდა მსხვერპლის
მოუსვენარს თრთოლვას და ცახცახს,
თითქოს მის სატანჯველში რაღაცა
დამატკობელს სიამოვნებასა ჰკრძობ-
და.

ამ წუთებში მღერონორა ემსგავსე-
ბოდა ძუ ვეფხვს, რომელიც თავის
ტოტებ ქვეშ დამორჩილებულს მხხვერ-
პლსა ჰკრძობდა და მის უღონო,
შემძარწუნებელს თრთოლას ალტაცე-
ბაში მოჰქენდა.

შმაწვილ კაცთ შორის, რომელნიც
მღერონორას ფარვანასავით თავს დას-
ტრიალებდნენ, იწოდნენ, იბუებოდნენ
და ვაჰმოვება კი ვერ მოხებრებინათ,
ლევან ძრეკიაშვილიც იყო, თუმცა ამ
უკანასკნელს არც გვარი შეიღობა,
არც შეძლება და არც შეხედულობა
ნებას არ აძლევდა, რომ ამ ქალის
მოღსობის იმედი ჰქონოდა, მაგრამ
მღერონორას სახე გულში მანც ღრმად
ჩასკვდოდა. ეს ყმაწვილი მახტანგ
ხელთუბნელის აწნაური გახლდათ და
მამასადამე თავის მებატონის ქალის

ჩვენის თეატრის მდგომარეობაც წარ-
მოადგენდა სულით-მობრძანის მდგომარე-
ობას და ჰვავდა ეულს ასკრის,
რომელსაც ქარი აქედ-იქით აქანავებ-
და. რა გვარი ოპერაციები და რა
გვარი კომბინაციები არა სკადა თავის
თავზე ობლოდ დარჩენილმა სათეატრო
დასმა, მაგრამ ყველა ამან თითქმის
ამოდ ჩაიარა. ხან ამხანაგოზა და-
წესდა, ხან ანტრეპრენიორობა, რომ-
ლის დროსაც ანტრეპრენიორს ჯიბე-
ში გროში კაპეიკი არ ედო, ხან ორ-
ნი მართავდნენ, ხან ერთი, ხან ყვე-
ლანი ერთად და ამ გვარ ანარხიის
დროს დასი ისე წავიდა უკან-უკან,
ისე დაცა და ისეთი ზნენი და ჩვეუ-
ლებანი დაარსდა დასის წარმომადგე-
ნელთ შორის, რომელიც ერთს უმ-
თავრესს სენს შეადგენს საზოგადოდ
ყველგან ყველა სათეატრო დასისას.
ღიწყო ინტრაგები, უსიამოვნობა,
რაირკისა და ბიჭბუჭების მოსყიდ-
ვა ღამისა და ოვაციებისათვის და სხვ.
და სხვ.

მთელს ამ დროს განმავლობაში
ერთი კაცი არ გაჩნდა, რომ ან გო-
ნებით, ან ფულითა და სიმდიდრით
დამბარებოდა იმ საქმეს, რომელსაც
შეუძლიან დიდი და დიდი სარგებლო-
ბა მოუტანოს ჩვენს ცნობიერობის
გამოფხილვებას, ჩვენ სულიერ მოთ-
ხოვნილებათა დაკმაყოფილებას.

თეატრი დღეს ახალი ანტრეპრენიო-
რის ხელშია. ამ ანტრეპრენიორს სუ-
ლითა და გულით მსურს თეატრის
ფეხზე წამოყენება და, თუმცა სუსტი
ჯიბე ახლავს, და სრულიად მდიდარი
არ არის, მაგრამ არაფერს ღონის-

შერთვის იმედი სრულიად გადაწყვე-
ტილი ჰქონდა. მუნდა ასეთი მდგომარეობაც
არ ყოფილიყო, ფეოდა-
ლურის მებატონის და მისი აწნაურის
შუა უზარმაზარი მთაც არ აყუდებუ-
ლიყო, მანც მღერონორას თანაგრძ-
ნობის იმედი არ უნდა ჰქონოდა, რად-
განაც იყო ტანად დაბალი და მრგვა-
ლი, მიძრაობა რაღაცა უხერხული.
და პირისაზე უსიამოვნო.

ზაბანჯგლული წვერ-უღვაში, დიდი
თავი, ორივე თვალებით დაეღმებული
ლევან მღერონორას გულში უფრო
საცილს აღძრავდა ხოლმე, როცა კის
შეხედებოდა; ქალს აზრადაც არ მოს-
დიოდა, რომ იმასაც მოდებული ჰქონ-
და მისი ტრუფალების ალი და უწყა-
ლოდა ხმებოდა.

ლევან ჰკრძობდა თავის მდგომარეობას
და ცდილობდა გულიდან ამოველიყო
მაცდურად ჩასახული სურათი,
მაგრამ მწუხარებით ხედავდა, რომ
მეცადინეობა ამაო იყო და ყო-
ველ დღე მეტად და მეტად მის გულის
მღერონორას თვალები იმორჩილებდნენ,

ძიებას არა ჰზოგავს თეატრისთვის, რომელსაც დღეს ზოგიერთი გარეგანი დაბრკოლებანი ბევრად უშლიან ხელს.

ანტრეპრენიორის ხელ-მოკლეობა არის ერთი უმთავრესი მიზეზი იმ გარემოებისა, რომ დღეს დასი სრული არ არის, რომ მას აკლია ზოგიერთი ძალიან საჭირო როლების ამსრულებელი.

საკვირველია, აიღეთ მწერლობა, აიღეთ თეატრი, აიღეთ წიგნების ბეჭდვა, აიღეთ მეცნიერული შრომა. მსტყვით, მეცნიერება თავ-სამტყვეფი და მოსაწყენი საგანია რომელიმე მდიდარი არისტოკრატისთვის, რომელიც ათასობით ხარჯავს თავის პირად კმაყოფილებაზე, ესტყვით, მწერლობა და მისი მფარველობა მეტის-მეტე ლიბერალობა იქმნებოდა, სწავლა-განათლებაზედ ზრუნვა არა ისე თვალ-საჩინო და ქების და დიდების უცებ მოახვეჭელი მზრუნველთათვის, მაგრამ ისეთი სამხარულა და თან, სასარგებლო დაწესებულება, ისეთი გამართობი და არა მოსაწყენი დაწყობილობის წინააღმდეგ, როგორც არის თეატრი, ნუ თუ არც ერთს შემოხსენებულის-თანა მდიდარს არისტოკრატს არ უნდა მიიზრდადეს, არ უნდა გაიტაცებდეს, რომ ამ გვარ სამსახურით მაინც მიეშველოს თავის ქვეყნის წარმატების საქმეს!!

ნუ თუ თეატრის აღორძინება, ესტეტიური დაკმაყოფილება, როგორც საკუთარი თავისა, ისე საზოგადოებისა, უმანკო თიქრი ხელოვნებაზედ — ეს წმინდა არისტოკრატული საქმე მაინც არ უნდა იზიდავდეს ჩვენს ზოგიერთ მალაღობი საზოგადოების წარმომადგენელთ და ნუ თუ ესეც მეტის-მეტად ლიბერალურ დაწყობილებად უნდა მიიჩნდეთ?

მაკვირვებულნი ვართ ჰემბარტად-ბეიკერის, რომ ჩვენი საზოგადოება ისეთს გულგრილობას იჩენს საზოგადოდ ყველა საწარმოებზე, განიერულ და ევრო-

პეარ-წინააღმდეგ არსამდენ საწარმოებს და დღეს უმწარბედნიერ.

ლევანის მდგომარეობა მით უფრო უარესი იყო, რომ ის მანტანგის სახელში კარის-კაცად ითვლებოდა და განუწყვეტილად ხედავდა თავის გამბრახებულს ქალბატონს, რომელიც გონებას აფანტებდა და თან-და-თან ჯოჯოხეთის ცეცხლს უძლიერებდა. ხედავდა... მაგრამ ვერ მოშორებოდა.

ლევან გაჩუმდა, გაჩქურდა, მთლიანად ჩაბრუნდა თავის გულში და ასე უჩივლევლად, დამალულის ოხერით დღეებს ატარებდა.

არა იშვიათად მღეონორა დაუძახებდა, ელაპარაკებოდა და ვერ ამინვედა იმ სევდას, რომელიც საცოდავს გულს უღრღნიდა.

მღეონორა ეტყუა: „პრეკიაშიელო, კაკალი დამიკუთხე“. და ლევანიც, თუმცა წყნარის ოხერით, მაგრამ განხარებულად წაეღოდა ქალბატონის ბრძანების აღსასრულებლად; იმასა ჰქონდა საშუალება ეს საქმე თავისზედ უნეროსებისთვის შეეკეთებინა, მაგრამ

პიულ დაწესებულებათა შესახებ და კერძოდ თეატრის შესახება...

შინაური ძროხისა

— მოსკოვში ერთს ქართულის სიტყვიერების მოყვარეს სრულიად შემთხვევით უპოვნია ეტრატზე დაწერილი ეგზემპლარი „ძილილა და ღამნასი“ და იწერება, რომ თუ საჭირო იქმნება, გამოუგზავნის ამ წიგნის დამბეჭდველ რედაქციას შესათანხმებლად და შესასწორებლად. ღღეს ეს რედაქცია, როგორც ვიცით ჰბეჭდავს კიდევ ამ ხელ-ნაწერს და თითქმის ნახევარის ბეჭდვა კიდევ გაუთავებია. რედაქციას მაინც მიუწერია მოსკოვში და დაუბარებია ეტრატზე დაწერილი ხელ-ნაწერი, რომ მით მეორე ნახევარი მაინც შესწორდეს და საუკეთესო ვარიანტთან შეთანხმებით დაიბეჭდოს. ღღემდე რედაქციას არა ჰქონია ხელში ეტრატზე დაწერილი „ძილილა და ღამნასი“ წიგნი. ან კი საიღამ ექმნებოდა, რომ ეს თხზულება მე-XVIII საუკუნეში იქმნა გადათარგმნილი მანტანგ მეფისაგან და შესწორდა საბასულებან ორბელიანის მიერ, ესე იგი მაშინ, როცა ეტრატის მომზადება და ხმარება აღარ იყო წესად, როცა ქალღმერთი ვაგრიცვლდა საქართველოში.

ჩვენ გვგონია, რომ მოსკოვში ნაპოვნი ეგზემპლარი, დაწერილი ეტრატზე, უნდა სხვა დროს ეკუთვნოდეს და განსაკუთრებულს თარგმანს წარმოადგენდეს უფრო ძველის დროისას, როცა ეტრატზე წერა ჯერ ისევე ჩვეულებად იყო.

— წარსულს ოქტომბრის ვასულის სიღნაღის მარაში ყოფილა მბილილის გუბერნატორი, დაუთვლიერებია სასოფლო სკოლები მიროზანისა, მაჩხანისა და ბოდბის ხევისა და თითოეულს სკოლაში ხუთ-ხუთი მანათი მიუტია ბავშვებისათვის საჩუქრად.

კაკალი მღეონორას უნდოდა და მისთვის მუშაობას სხვას როგორ მიანდობდა, როგორ დაუთმობდა? ლევან შესტრუოდა, შეკანკალებდა, უაღერებდა ყოველს გამოღებულს კაკლის გულს, ათას სააღერსო სიტყვებს ჩასჩურჩულებდა, რადგანაც მათ მღეონორას ბავანი შეეხებოდენ და ეს-კი საკმარისი იყო, რომ პრეკიაშილისთვის კაკალი სიწმინდე დაქვეყნულიყო.

თავ-მოწონებული თავადის შეილენი მღეონორას წინ პრეკიაშიელს მასხარად იგდებდენ და, როგორც მასზედ უფროსნი, დაურიდებლად საქმობდენ და ამცირებდენ. პრეკიაშიელი ჰგონებდა თავის მდგომარეობას, უღუღდა გული, სწყველიდა თავის გაჩენის დღეს და ამ წამებას მაინც ვერ მოშორებოდა.

ასე უნუგეშოდ მიდიოდენ დღენი ლევანისათვის, რომელიც ძალსაყობ შესჩევოდა თავის პატაროს, თიმინდა ყოველსავე უსამართლობას, დამცირებას,

— ამ დღეებში შესწყდა ბაქოში ნავთის მწარმოებელთა კრება. როგორც ჩვენმა მკითხველებმა უკვე იციან, ამიერ-ქავასიის რკინის გზის წარმომადგენელად ხსენებულს კრებებზე ბ. ნიკოლაძე იყო. ნოემბრის 1-ლის სხდომაზე ნ. ნიკოლაძეს მოუხსენებია კრებისთვის თვისი აზრი ბათუმის ნავთ-საყუდლის შესახებ. ბათუმში ნავთ-საყუდლის გაშენების საქმე 1884 წ. მაისის 1-გადასწყდა, უთქვამს, სხვათა შორის ბ. ნიკოლაძეს, და სამის წლის განმავლობაში უნდა მზად ყოფილიყო კიდევ ნავთ-საყუდელი. მაგრამ ამიერ-ქავასიის რკინის გზა, მანამ ვერ შეუდგება ამ საქმეს, სანამ აღსასრულებელი პროექტი არ იქმნება დამტკიცებული. რადგანაც ეს პროექტი ჯერ არ არის დამტკიცებული, ამიტომ რკინის-გზის მთავრობა ენლა მხოლოდ მასალებს ამზადებს ნავთ-საყუდლისათვის. მაგრამ ნავთ-საყუდლის გაშენებამდისინ ბათუმში იქმნება მოძარბთული ამ წლის დამლევისათვის დასაცლელი სტანცია — რეზერვუარებიდამ შესაძლო იქნება კროსინის (დაწმენდილი ნავთი) პირ-და-პირ გადასხმა გემებში.

— თ. ივ. ბაკრატონ-მუსრასის და თ. ზ. ვარკაძეს მიუღიანთ დიდი ბქრეს მუდელი კავკასიის ღვინების გამოფენისათვის ოდესის სამეურნეო გამოფენაზედ. („სახვ-აბოიზ“.)

— გ.ზ. „რუსკი ქუროირ“ — სსწყენ თბილისიდან, რომ თბილისის სასახლეს ბობლიოთეკის დირექტორს, ბ. რადდეს შეუტანია წინადადება, სადაც კერძო — სასკემპიფო სახისის-გან 25.500 მან. შემქნება მიეცეს მის ბობლიოთეკის სადგომის გასადიდებლად — მეორე სათაულის დასაშენებლად. შენობის გადაღებას მიუცილე-ბუას საჭიროებად რაცხს ბ. რადდეს, რადგან კერძო ესლაც საიფოროკო და ეს სიკუროკე უფრო საკმარისი იქნება.

სატანჯველს და მაინც ძალსაყობთვე ერთგულად იქცეოდა.

პრეკიაშიელს უყვარდა მღეონორა და ოღონდაც ხანდისხან მისთვის თვალი მოეკრა, მისი ხმის გაგონებით ერთსა და იმავე დროს დამტკბარ-მოწამულაყო და სხვა რაღა უნდოდა?

II მანტანგ ხელთუბნელის სოფელი ისეთს ადგილას იყო, რომ ერთის მხრით ედემად ჩითვლებოდა, მეორეს მხრით მიუდგომელს სიმაგრედ. ბარს უდაბურ ტყით შემოზღუდულს, ველიანს მალღობს გარემოში საკმაო საზრავები, სათიბები და საძოვარი ჰქონდა და სურათის დასაშენებლად თითქოს განგებ სამის მხრით ჩამოყვანათ წმინდა და ანკარა წყალი; ტყის იქდგან მთა ისევე მალღობოდა, ერთი მეორეზედ შენდებოდა, მეორე მოჩანდა სხვა-და-სხვა ფრად ჩამოქვიშოლი კლდეები, რომელთაც ვერცხლის გვირგვინად მთის წვერებს უმტყვრო

იქმნება, რასაკარგველად მისი ცოტას ხნის შემდეგ, რადგან ჩვენი უფრო ბობლიოთეკის გარდაცემის შველი ხელ-ნაწერები და საბუთები, რომელნიც აქამდის ეკუთვნოდენ საქართველოს მონასტრებსა და ეკლესიებს.

სრულიად განხიერი ბ. რადდეს თხოვნა და გულით უნდა ვხატობდეთ მისს სისრულეში მოეგნას. იქნებ ამით ეშველოთ რამ ჩვენის ქვეყნის ისტორიისთვის დაუფასებელ ძველ ხელნაწერებს, ისტორიულს სიგელებს და საბუთებს, რომელნიც დღემდის საკმაოდ კერძო ხანის დატყუდნი ჩვენს მონასტრებში და ეკლესიებში და რომელთა გამოყენებაც ასე ძნელად მათი გაფანტვის მიზეზითვე.

— სტამბოლის გაზეთებში იწერებან, რომ ბ. ბეტრამი, დირექტორი საფრანგეთის გემის „მესაჟერის საზოგადოებისა წავიდა ბათუმს და აქედამ დაიღეს ამიერ-კავკასიის სსვა-და-სსვა გუთსებს, რომ შეისწავლეს კაჭრბის საქმეა ჩვენში და ამის და მისეღვით დაჭირდეს საქმე ბათუმის ნავთ-სადგურთან.

— თათრული გაზეთი „მარჯინი — ხაკიკატი“ იწერება, რომ კავკასიის მთიულეში კიდე გადადინ ოსმალეთში დასასახლებლად: ამ ხანებში ქეჩილამ სტამბოლს ჩაიუგნა გემმა 617 სული ჩეჩქსებისა, რომელნიც შორტამ დასასხლა მცირე აზიის პანტერმას შორჯინის მიღ.

„დროების“ კორმსონდენსია

ს.ო.ვ. ნინო-ჟინდა, ნოემბრის 10-ს. (თბილისის მარა). ოქტომბრის 18-ს ს. ნინო-წმინდის ეკლესია გასტენეს აფხაზებმა და შემდეგი ნივთები გაიტანეს იქიდან: 1) სახარება, შევერცხლილი; 2) ჯვარი ხისა, ვერცხლში ჩამჯდარი; 3) ბარძიმ-ფეშხუთერი ყინული დასდგმოდა. იქ იყო, საზოგადოდ საქართველოსი და განსაკუთრებით ძანეთის დაუძინარის მტერის ასლან ბირვის ადგილები, საიდანაც ეს მთის არწივი ხან სად დაცემოდა, ხან სად იკლებდა ძანეთს და, სადაც-კი გაივლიდა, განადგურების კვალს სტოვებდა, სისხლის ზოლს გაატარებდა.

შველანი ძროხადენ ასლან ბირვი-საგან, რადგანაც მისმა გულმა სიბრალული არ იყო და დაიღსა თუ პატარას, ვენახს თუ ყანას სიბრახით სწვამდა და ანადგურებდა.

მარტოდ-მარტო მანტანგის სოფელი ჩაღმეთი, რომელიც ლევებს კრიქაში ჩასდგამოდა, არ უშინდებოდა და მტერს გულის ჯავრს-ამაოუყრეს არ ავღებდა.

ასლან ბირვი იყო კმაწილი, თვალ-ტანადი, წამოსადეგი და შავარდენსა-ვით მარდი. მისი ვაჟკაცობა კაცებს სანაქებოდ ჰქონდათ გამბდარი და სილამაზე და მოხდენილობა-კი ქალებს — საოხებრებდა.

მი და კამარა ვერცხლისა ოქროთი დაფერილი; 4) მეორე წყვილი ბარძიმ ფეხებში ვერცხლისა; 5) სახეისკვრე ვერცხლისა; 6) ორი ვერცხლის კოვზი; 7) ორი განსაზღვრული ვერცხლისა; 8) საცეცხლოური ვერცხლისა. მს ნივთები არც ერთი არ ეკუთვნოდა ამ საუკუნეს, გარდა საცეცხლოურისა, და ამიტომ მათი დაკარგვა ძლიერ სამწუხაროდ უნდა ჩაითვალოს, როგორც ძველი ნაშთებისა და ქართულის ხელოვნების ნიმუშებისა. სხვათა ნივთთა შორის უფრო შესანიშნავ ხელოვნებას წარმოადგენდნ ერთი წყვილი ბარძიმ-ფეხებისა, ოქროში დაფერილი და მშვენიერი ჩუქურთმით მოკაზმული, რომლის მზგავსი არც ერთს მბილისის ეკლესიაში და არც სხვანაირად არ მინახავს. როგორც ამ ბარძიმ-ფეხების დაფარვებიდან სჩანს, ეს ორი ნაჭერი მეფე მანუჩანის ასულის მამარის შეწირულები უნდა იყოს. მითონ დაფარვები არა ნაკლებად ღირს შესანიშნავნი არიან ზემოხსენებულ ბარძიმ-ფეხებზე თავის ხელოვნებით. ღიდი დაფარვა, რომელიც ერთ ადგილზე ცოტა გველია, მშვენიერის ოქროს ქსოვილით ნაქარგი დაფარვის შუა ალაგს გამოყოფილია ოქროს-მკვდით მაცხოვრის ჯვარი და გარემოში გაფოთლილი ყურძნის ვაზები მოხსმულის მტენებით. მეთი ჰარმონიული შეერთება და შეკავშირება მშვენიერ შთაბეჭდილებას ახდენს მაყურებელზედ. როდესაც ამ დაფარვის ხელოვნებას აცქერდებით თქვენ და უნებურად შემდეგი კითხვები გებადებთ თავში: ნეტავი რა ხელმა გააკეთა ესეთი მშვენიერება? ნეტავი იმ დროს, როდესაც საქართველოში ესეთი მშვენიერი ხელოვნება სუფევდა!

დაფარვის ბოლოზედ ოქროს ქსოვილით შემდეგი წარწერაა: „წ. საჭაჩოველას მჭე. ვასტანკის ასულმა და კასთ მეფის დაჯიათის მძაღმა და ბატონიშვილის თემოშვილს ანა-მეოცესგად“

მრთს დღეს მანუჩანს კაცი მიუვიდა, რომელიც ასლან ბირვის გამოგზავნა. მანუჩანგ მოაზრებული კაცი იყო და ამასთანავე მისდევდა მთის ჩვეულებას და, რასაკვირველია, მოხული, როგორც სტუმარი და მაგასთან შუა კაციც, დიდს პატივით მიიღო.

ჩვეულებრივის სადილის და მოღონების შემდეგ, მანუჩანმა სტუმარს მოსვლის მიზეზი ჰკითხა.

— ასლან ბირვის შენი ნახვა ჰსურს, უპასუხა სტუმარმა.

— ასლან ბირვი განთქმული ვაქაცა, უპასუხა მასპინძელმა. — მის სტუმრობაზედ უარი არ მეთქმის... მასთან არც ბრძოლისა შემკრებება, არც მასპინძლობისა... სად არის?

— აქვე ახლოს, ტყეშია დაბანაკებული.

— მაშ აჩქარდი, აჩქარდი და სთხოვე მოიძიანდეს...

სტუმარი, რომელსაც მასპინძელმა რამდენიმე ცენტონანი გაატანა, გაეჩქარა ლეკებისკენ, და მანუჩანგ-კი დააფიქრა ამ დაუდგრომელის სტუმრობამ,

რემ ბატონიშვილმა თამარ შეაკერვინე დაფარვა ესე და შეწირე საგარეველს წმ. ნანას დღეთა ჩვენთა წახსამტებლად სულთა ჩვენთა სახსად ქრ. უკ. (406—1718 წ.). თუმცა დაფარვებს თითქმის ორი საუკუნე უსრულდებათ, რაც შეკერილან, მაგრამ ისევე ახლებსა ჰგვანან, რადგან როგორც მშვენიერი და ძვირფასი თავის ხელოვნებით, ძლიერ იშვიათად ყოფილან ხმაჩებაში.

მკლესის გამტარველნი მეორე დღესვე იპოვნეს და კიდევ დაიჭირეს მაგრამ... ეხლა კი დღესაც თავისუფლად დაბანაკდებიან. ნივთები საშუალოდ დაიკარგენ ჩვენთვის! ამ ჩვენს ზნეობრივ დაცემულს და განხრწნილს დროში, ესე ნელ-ნელა გვეცლება ხელიდამ ძველი ნაშთები!

შევიღმა შესწყვიტა ბრძოლა ნიწონინდებთან, მაგრამ ღრმა კვალი დააჩინა უბედურებისა ჩვეულებრივის დაუდგნელობისა გამო. ხოლო რაც არ ვაწყვეტდა ამდენს ხალხს. საშუალო რიცხვით რო ავიღოთ, სამ კომლზე ორი იმხსვერბლა (?) რომ დროით ყვაილის ამტრელი მოსულიყო, ესეთი უბედურება არ დაგვემართებოდა. როდესაც ყვაილი ძლიერ მძინვარება, მხოლოდ მაშინ მოვიდა სოფელში ამტრელი, რომელმაც ორიოდე ყმაწვილს აუტრა, მაგრამ ჩირქის უქონლობის, თუ უფარვისობის გამო, ერთს ყმაწვილსაც არ გამოაჩნდა აკრილობა; აკრილებსაც შეეწრათ ყვაილი და ესენიც ვერ გაღურჩენ სიკვდილს. ჩვენი ხალხი ისეც ეჭვიანის თვლით უყურებდა ამ აცრას და ეხლა კი სრულდებით ნდობა დაეკარგა ამ მეცნიერულად გამოკვლულს საშუალებასზე.

გულისა შვილი.

რომელსაც სისხლის დაუდგრვლად გატარებული დღე უბედურს დღედ მიაჩნდა.

მანუჩანმა კარგად იცოდა ასლან ბირვის ხასიათი, იცოდა, რომ ის გულით ეძლეოდა ბრძოლის შემთხვევაში, იცოდა, რომ ჩხუბი მისთვის მეგლისი იყო და ამის გამო მეტად არ დაინახა, რომ თავის ხალხი მოემზადებინა და თუ ასლან ბირვი სტუმრის წმინდა მოვალეობას გადასცდებოდა, პურ-მარილს უღალატებდა, მასპინძელსაც თავისუფალი მოქმედების ნება მიეცემოდა და მაშინ... მაშინ ლეკს მწარედ უპირებდა გადახდას.

III

შველანური მზად იყო ვაზამისთვის; მღეონორა დატკრიალდებდა მორთულ მოკაზმული და მოუთმენლად მოელოდა სახელ ვათქმულს სტუმარს. იქავე იყენენ ახილად ყმაწვილი თავადისშვილი, რომელიც მნათობს შესტრიალდებდნ.

მრთამად მაისმა ცხენის ფეხის

უცხოეთი.

საშრანგეთი. ინგლისის შუამავლობა საფრანგეთსა და ჩინეთს შუამართლაც რომ გატრუებულია, როგორცა სჩანს განვითებიდამ. და დღეს ინგლისის ადგილი ჩრდილო-ამერიკის-ძაგმირს დაუჭერია. მაზ. „ზოლუას“ სიტყვით შეერთებული შტატების მართებლობას წაადადებდა მიუცია, როგორც საფრანგეთისთვის, აგრევე ჩინეთისთვის — მომეცითნება, რომ ჩაედგე მომრიგებელად თქვენ შორისაო. მინისტრთა პრეზიდენტს, ბ. ჩერის, მიუღიაო კიდევ ეგ წინადადება, რადგანაც ხედავს, რომ მშვიდობიანის მოლაპარაკებით ვერას გახდება „ზეციურ იმპერიასთან“ (ჩინეთი), უშუამავლოდ საქმე ვერ გარიგდება ჩვენ შორისაო. თუმცა ამ მორიგებისთვის ორთავენი, საფრანგეთიცა და ჩინეთიც, გულს-მოდგინედ ზრუნავენ, მაგრამ ანდახას „სიფრთხილეს თავი არა სტყეოა“ — ორივენივე მიზნევენ. როგორც გუშინდელი ტელეგრამები გაცნობებდათ, საფრანგეთი ოთხი ათას ჯარის კაცს ჰგზავნის აღჭირილად მონკინში, ჩინეთის მთავრობას კი მარკოზ-შუნგი — მომხრე ომისა — დაუნიშნავს სამხედრო კოლლეგიის თავს-მჯდომარის აქხანავად.

ინგლისი. ილაჯი წაართვა სწორედ ძლიერ ინგლისს ამ კრუწინას წარმეტყველმა მაჰდიმ თავის მცირე ჯარით. ზენ. ბორღანი იმ გვარად გას-შემოზღულა მაჰდის ჯარებმა, რომ აგერ თვე მიდის და ინგლისის მთავრობას ბეჯითი ცნობა არა აქვს ამ გენერალზე. მს ერთი გენერალი ხომ ამ ყოფაში ჩააგდო მაჰდიმ და ეხლა მეორეც, გენ. უელსლისაც ესევე ბედი ეწვიოს იქმნება. ზენ. უელსლი მთავრობამ სულანში გაგზავნა ბორღანის მისაშველელად და ის კი ღონგოლაში დაბანაკებულია — და აქ ელოდებოდა თითქოს,

მა, რომელიც შესდგა მანუჩანის გაღონის კარებზედ და მცირე ხნის შემდეგ მანუჩანგ და ასლან ბირვი ერთიანერთს შეხედნ.

— მასპინძელია, ბედნიერი ვარ, რომ შენ ჰქვს ქვეშ მელირსება ღამის გათევა. მდებლად თავის დაკვირით და სრდილობიანად წარმოსთქვა ლეკმა.

— შენისთანა სტუმარი სახლსაც ახარებს, და მასპინძლის გულსაც... შენრა მანუჩანგმა და მიიპატივა: — შემოდი სახლში და ნახე გამხიარულებული ბუხარი, რომელიც მასპინძლის გულს დაგანახებებს.

შველანი შევიდნ უცხოდ მოწყობილს სახლში, სადაც მართლა სასიამოვნოდ გაჩაღებულს ბუხარს გუგუნნი გაჰქონდა. მღეონორა სტუმარს კარებში მიეგება.

— მნათობო! წამოიძახა ლეკმა და თვალები ცეცხლად ალევნო: — შენი ქება ცის კიდურამდის გაეარდნილა და მართლაც ღირსი ყოფილხარ ამ ქმებისა!.. ალალი იყოს შენზედ ის ძუძუ,

საწამ მახაც არ მიამწყველიერ მაჰდის ჯარები. ასე რომ, შეიმოღება მაღრე ინგლისის მთავრობას ორი გენერალი ჰვენდეს გამოსახსნელი მაჰდის ჯარებისაგან — გენ. ბორღანი ხართუმიდამ და გენ. უელსლი ღონგოლადა. ამ უკანასკნელს ჯარიც მშვენიერება მთავრობას არავეითარი ცნობა არა აქვს იმ 7,000 კაცზე, რომელიც შდ. ნილოსის ნაპირებს გაუყენეს მაჰდისთან საბრძოლველად.

გერმანია. ნოენბრის მავინსნება კრება გერმანიის რეინსტაგისა. მთავრის საგანი, რომელიც უნდა განირჩეს პირველს სხდომაზედ იქმნება ბრაუნშვეიგის ტანტის-მემკვიდრობა. ამ საგანზე ძალაუფლები უნდა უგოს პასუხი თმა ბისმარკმა, რადგან სუმბერლანდის ჰერცოგის პროტესტში (როდესაც ეს ჰერცოგი თავის თავს უწოდებდა ტანტის მემკვიდრედ) მოხსენებული იყო, რომ მეროპის სახელმწიფოთა ხელი უნდა შეეწყონ მის, ჰერცოგის ტანტის მემკვიდრებას, უნდა ეცადონ რომ არ დაითრგუნოს უფლებანი ჰერცოგისა, თორემ რაც მას დაატყდება თავზე, იგივე შეიძლება სხვა ხელმწიფეთაც ეწვიოსო.

ცელგერაქები

ნოემბრის 12-ს.

გუხარამსი. სენატის ამდრჩევებში გამარჯვება მმართველობის დასს დარჩა; ნეთმაბათს განხსნება ჰალატები.

ნოემბრის 13

პატიპარსტში. გუშინ მიტროპოლიტს ისიდორეს მიულოცეს გლეხების დეპუტაციებმა თერთმეტის სოფლიდამ იუბელიარს მიაართვეს

რომელსაც გაუზრუნხარ, ალალი იყოს ის თვალი, რომელსაც შენს აკანზედ ძალი გაუტეხა, გაუმარჯოს იმ მკლავს, რომელსაც შენი რწევა არ დაზარებია! მთას ვარღო, დიდს ხანსამც გიცოცხლოა.

ამ ქებაზედ მღეონორა აინთო, გაწითლდა და ჩვეულებრივი გაბედულება დაკარგა და... ამისთვის მამა მოეშველა.

— ბულითა ვხარობ, რომ ჩემს სახლში ჩემს სტუმარს ყველა გულით ასიამოვნებს.

ამ სიტყვების შემდეგ ისინი დასდენ ვაზმად და მღეონორას თამადაბამ ლეკს მაჰმადის წესი გადაავიწყა და გამხიარულებულმა, გაცეცხლებულმა თვლებმა-კი ღვირვზედ ძლიერად იმოქმედა.

ა. მოხსუნბრძიე. (შემაგვი იუნება)

ადრესი და განუცხადეს უფროსი მადლობა მას და უწმინდეს სინოდს, რომელთა შეამდგომლობით დაარსებულია საეკლესიო-სამრევლო სკოლები.

მიმლოცველთა შორის იყო აგრეთვე აჭარის ებრაელი რაბინი. მიტროპოლიტმა მადლობა განუცხადა მიმლოცველთ და უთხრა რაბინს, რომ სასულიერო პირნი, რომელი სარწმუნოებისა უნდა იყვნენ ისინი, უნდა ეცადნენ კაცთ-მოყვარული გრძნობის გავრცელებას გაჭირვებულ კაცობრიობისადმი; აგრეთვე სასურველი იქნებოდა, ებრაელთ შორის გადვიძებულყოფიერ გრძნობა დარბ ქრისტიანეთადმი სიბრალულისა.

წინადადება, რომ მომავლის წლიდან დაწყდეს გადასახადი ცხენებზედ და ეკიპაჟებზედ.

შახანი. ნათესო მოსამართლეთ გაამართლეს სტუდენტი მიხაილოვი, რომელსაც აბრალდებდნენ, სამოსამართლო თანამდებობის განდიდატის ბალეტინის მოკვლის განზრახვას.

ცნობანი

კახანადა
ხორავისა, რომელიც იყიდება თბილისის ბაზრებში, დუქნებში და ხელდახელ 1 ნომბრიდამ 1 დეკემბრამდე 1884 წ.

გამომცხადი შური რუკითის ფუჭილისა — 1 გინ. 5 კ. აჭარის ფუჭილისა: შირკელის ხარისხისა — 1 გ. 2 1/2 მეორისა — 1 გ. 2 გ. იმავე ფუჭილ. თარხეში გამომცხადი: შირკელი ხარისხისა — 1 გ. 4 1/2 მეორისა — 1 გ. 3 გ. მესამისა — 1 გ. 2 1/2

ფურცლის-მაში შური: შირკელი ხარის. ლავში 1 გ. 4 1/2 მეორის ხარის. ლავში 1 გ. 3 1/2 მესამისა — 1 გ. 3 გ.

ქროხის ხარისხი: შირკელის ხარისხისა — 1 გ. 7 გ. მეორისა — 1 გ. 6 გ. სუკი — 1 გ. 14 გ. ცხვრის ხარისხი — 1 გ. 7 გ.

ღორის ხარისხი: შირკელის ხარისხისა — 1 გ. 7 გ. მეორისა — 1 გ. 6 გ.

ჩინის ზუა
თბილისიდან ბათუმისკენ მიდის 8 საათზედ და 31 წამ. დილით თბილისიდან მარტო სამურაშდინ 3 საათ. და 11 წამ. შუადღის უკან. თბილისიდან ბაქოსკენ 10 საათზედ და 45 წამ. დილით. (სამშაბათობით და შაბათობით სხვაგვარა 10 ს. 58 წ. დამ.)

ქუთაისიდან თბილისისკენ 12 საათ. და 25 წამ. შუადღ. უკან. ქუთაისიდან ბათუმისა და ფოთისკენ 5 საათზედ და 20 წამ. შუადღის უკან. ბათუმიდან თბილისისკენ 8 საათ. დილით.

ფოთიდან თბილისისკენ 8 საათ. და 45 წამ. დილით. ფოთიდან ბათუმიდან მომავალი თბილისში შემოდის 10 საათზედ და 25 წამ. დილით.

მარტო სამურაშდამ მომავალი თბილისში შემოდის 8 საათზედ დილით ბაქოდამ მომავალი შემოდის თბილისში 2 საათ. და 30 წამ. შუადღის უკან. (სამშაბათობით და შაბათობით სხვაგვარა 7 ს. 53 წ. დამ.)

საავადმყოფოს დირექტორი ბ. ნ. შვანიძე ამით აცხადებს, რომ ქ. თბილისის მოქალაქეთა მიერ გარემე მოსიარულე ავადმყოფთათვის დაარსებულს საავადმყოფოში 1866 წლის აპრილის 4-ის მოსაგონებლად შემოღებული არის მცხოვრებთა შეღავათისათვის ღამღამობით მორიგად ყოფნა ბბ. ექიმთა და ბებიათა.

გივიანი:
არშთინიანი, ორშაბათობით, ხუთშაბათობით და კვირაობით.
კორნა, სამშაბათობით და შაბათობით.
მელია-შარსაღანოვი, ოთხშაბათობით და პარასკეობით.

ბავიანი:
ფილჩაოვი, სამშაბათობით.
ბავინოვი, ორშაბათობით, და პარასკეობით.
სტაშანოვი, ოთხშაბათობით და შაბათობით.
ლომონა, ხუთშაბათობით და კვირაობით.

განცხადებანი
ქმ. პილაპათა წიგნის მალაჩია

აქცობებს პაციენტულ საოგადოებებს, რომ მან საკუთრებად შეიძინა მთელი გამოცემა აკაცის განთქმული პოემის **თორნიკე პრისტავისა**, რომელიც ისყიდება მხოლოდ ამ მალაჩიაში, ექვემლიარი თითო მანეთად. იქვე ისყიდება ყველა ქართული გამოცემანი, სხვათა შორის: სუფსანსა-ბა ორბელიანის დეკლამაცი, ვასტამაანსა, თ. გ. კრასთვის თხზულებათა კრება ჩინებულს ყდაში და სხ.; შოველ-გვარი სახელმძღვანელოები ქართულს და რუსულს ენაზე, სასწავლო და საგანცხადარო კუთვნილებანი. ამავე მალაჩიაში შეიძინა უფლებად შეუღლა გამოცემას ჩენი ორი დიდი პოემის **ილია შავვაშაძისა და აბაქი შვანიძის** თხზულებათა კრებისას. (10—5)

ВЪ ГОРОДѢ КАРСѢ,
ВЪ КАНЦЕЛЯРИИ ВОЕННАГО ГУБЕРНАТОРА,
КАРСКОЙ ОБЛАСТИ
ОТКРЫТА ПОДПИСКА
на газету
„КАРСЪ“
на будущій 1885 годъ.

Газета „КАРСЪ“ въ 1885 году будетъ издаваться на тѣхъ же основаніяхъ, какъ и въ текущемъ году, по той-же программѣ и подъ тою-же редакціею.

Условія подписки: съ доставкою и пересылкою въ годъ три рубля, за чегыре мѣсяца одинъ рубль. Подписка принимается въ Канцеляріи Военнаго Губернатора, куда адресуютъ свой требованія и иногородные.

Газета „КАРСЪ“ имѣтъ ближайшею цѣлью всестороннее изученіе Карской Области и распространеніе въ обществѣ мѣрныхъ и точныхъ свѣдѣній, какъ о нынѣшнемъ ея состояніи, такъ и о мѣропріятіяхъ, направленныхъ къ ея благоустройству. Цѣль эта можетъ быть достигнута въ той мѣрѣ, въ какой лица, имѣющія, по своему положенію, возможность собирать свѣдѣнія по тѣмъ или другимъ вопросамъ, касающимся Области, ея населенія и расположенныхъ въ ея предѣлахъ частей войскъ, выразятъ свое сочувствіе газетѣ и пожелаютъ оказать ея редакціи просвѣщенное свое содѣйствіе сообщеніемъ имѣющихся въ ихъ рукахъ свѣдѣній и матеріаловъ; а потому редакція убѣдительно проситъ этихъ лицъ неотказывать ей въ своемъ участіи.

ОТКРЫТА ПОДПИСКА
на 1885 годъ

на ежедневную литературно-политическую газету
„НОВОЕ ВРЕМЯ“
издаваемую въ Тифлисѣ

(II годъ изданія).

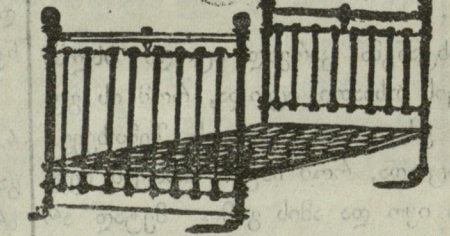
Программа газеты общая всѣмъ литературно-политическимъ ежедневнымъ изданіямъ, съ возможно широкимъ развитіемъ мѣстнаго отдѣла.

Подписная цѣна съ доставкою и пересылкою въ Россіи: на годъ 10 руб., на полгода 6 руб., на 3 мѣсяца 3 руб. 50 коп., на одинъ мѣсяць 1 руб. 50 коп.

Подписка принимается: въ Тифлисѣ въ конторѣ редакціи при Газетномъ Агентствѣ В. Шавердова, въ С.-Петербургѣ въ книжномъ магазинѣ „Новаго Времени“. Иногородные адресуютъ свои требованія въ Тифлисѣ, въ контору редакціи „Новаго Обозрѣнія“, при газетномъ Агентствѣ В. Шавердова.

3—1. Редакторъ-издатель **А. В. Степановъ.**

იხვეწის რკინის კრამთავი.

ერთის სწოლი 7 მანეთადგან და ორის სწოლი 14 მანეთადგან, მათი ღირებუბა, ზღვის ბაღასით გატენალი ნადგან 8 მანეთადგან. ვიდრე შეშდები ნიუთები იყიდება 250/-თ უფრო იაფად, ვიდრე სხვაგან სადმე: ბრიტანის მეტალის ნიუთები, ჩინური, სკანდინავი, სპანჯი, ჩინის და სტოლის გოგონები ჩინურებითა, ფანჯისი, დასადგმელი, პარის-საბანი, სტანკები, სუფოგინები, სწოლი, სკები, რიუმები, გრაფინები, სკანდინავი ტუბები, ბლიუდები, სასალათოები, ტამბუკები, საწმეკები, სამაჩილები, გარნიცის საფხეკები, უნაგირები განის და

ქაღისი; ღვინოები, ზღვისტები, ტანის-მოსის დასადგმლები, საბლა მაკატ-ლები, ვაქსები, უთოები, წისქვილები, ხეხებები, ქაღები, გლატები, ინგლისის თოფები და რეგულაციები, ჰაეები, ზარბადები, ვაშლიულები, საფხეკები, სინები, ვატერპრუფი, საბნები, ჩუქლები, წისდები, სუფრები, საჭექტებისათვის რგოლები, ეპლანო ჭურჭელი, მუხაბები, ვამუტები, ჰაეულები, საფხეკები, ზღვის ბაღასი, დიმიტიკონები და სხვ. ინგლისურს მალაჩიებში №№ 156-157, 158, 159, და 160. ამ ნომრებს უჭირდებათ მაქციეთ. (100—67)

დაიბეჭდა და ისყიდება
გრ. ჩარკიანის ქართული წიგნის მაღალაში, თბზ. ანტ. ფურცელაძისა, წიგნი მეორე, რომელშიაც სხვათა შორის დაბეჭდილია ტრაველია დიდი მოუხარი გამოცემული ს. შიკინაძისგან ფასი ერთი მანათი. (3—2)